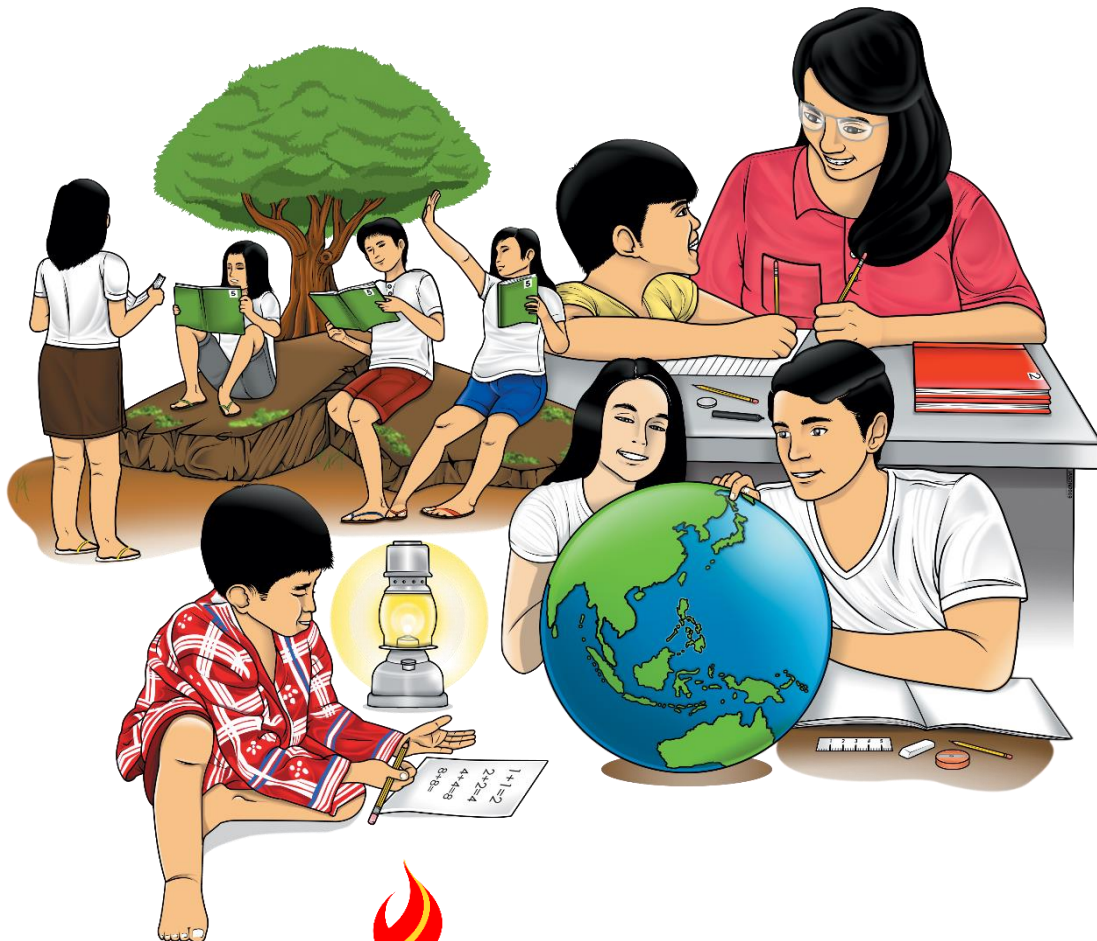

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 2: Kahalagahan ng Ekonomiks sa Pang-araw-araw na Pamumuhay

**Araling Panlipunan – Ikasiyam na Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 2: Kahalagahan ng Ekonomiks sa Pang-araw-araw na
Pamumuhay
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Ariadne M. Sabellano
Editor:	Mohamar D. Rindo, Ryan G. Tulod, Nelson S. Lasagas
Tagasuri:	Alma L. Carbonilla, Ramel P. Cael
Tagaguhit:	Al R. Pastor, Juvey R. Mustapha, Katherine S. Suarin
Tagalapat:	Diosdado E. Epanto, Jr., Kimberly Cler G. Suarez
Tagapamahala:	Isabelita M. Borres Eugenio B. Penales Sonia D. Gonzales Majarani M. Jacinto Juliet A. Magallanes Florencio R. Caballero Alma D. Belarmino

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region IX

Office Address: Regional Center, Balintawak, Pagadian City

E-mail Address: region9@deped.gov.ph

Araling Panlipunan
Unang Markahan – Modyul 2:
Kahalagahan ng Ekonomiks sa
Pang-araw-araw na Pamumuhay

Ariadne M. Sabellano

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sap ag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa ihihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang Makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat Gawain at pagsusulit. Inaasahan naming na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sap ag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kani na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan

Alamin

PAMANTAYAN SA PAGKATUTO	
Pamantayang Pangnilalaman	Pamantayang Pagganap
Naipamamalas ng mag-aaral ang pag-unawa sa mga pangunahing konsepto ng Ekonomiks bilang batayan ng matalino at maunlad na pang-araw-araw na pamumuhay.	Naisasabuhay ang pag-unawa sa mga pangunahing konsepto ng Ekonomiks bilang batayan ng matalino at maunlad na pang-araw-araw na pamumuhay.

Mga Nilalaman (Paksa/Aralin)

1. Kahalagahan ng Ekonomiks sa Pang-araw-araw na Pamumuhay

Mga Pamantayan sa Pagkatuto

Pagkatapos mapag-aralan ang modyul na ito, ang mag-aaral ay inaasahang:

1. Natataya ang kahalagahan ng ekonomiks sa pang-araw-araw na pamumuhay ng bawat pamilya at ng lipunan. **AP9MKE-Ia-2**

Bahagi na ng buhay ng tao ang pagdedesisyon mula sa mga simpleng bagay hanggang sa komplikadong sitwasyon. Araw-araw, gumagawa ang tao ng pagpapasya at pagpili kung alin sa kanyang mga pinagpipilian ang mahalaga at kapaki-pakinabang. Gumagawa ng mga pagpapasya ang mga tao dahil marami ang kanilang pangangailangan at walang katapusan ang kanilang kagustuhan ngunit limitado lamang ang pinagkukunang-yaman.

Ang gawaing ito ng tao ay may kaugnayan sa Ekonomiks mula sa pagpili niya sa kung anong produkto ang kanyang bibilhin patungo sa serbisyong kanyang kukunin. Higit pa sa pagtugon ng pangangailangan at kagustuhan, ang pag-aaral sa Ekonomiks ay may malaking maitulong sa bawat tao. Kaugnay nito, ano nga ba ang Ekonomiks? Ano ang kaugnayan nito sa pang-araw-araw na buhay ng tao?

Sa pagtatapos ng modyul na ito, ikaw ay inaasahang makapaglalatap ng pag-unawa sa mga pangunahing konsepto ng Ekonomiks sa pang-araw-araw na pamumuhay bilang isang mag-aaral at kasapi ng pamilya at lipunan. Gayun din ay iyong matataya ang kahalagahan ng Ekonomiks sa pang-araw-araw na pamumuhay.

Subukin

Panimulang Gawain: Paunang Pagtataya

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang bawat pangungusap at piliin ang tamang titik na tumutukoy sa tamang kasagutan. Isulat sa sagutang papel ang mga sagot.

1. Maraming tao ang naapektuhan ang kanilang kabuhayan dahil sa krisis dulot ng pandemya sa COVID-19. Bilang mag-aaral, paano mo matutulungan ang iyong pamilya sa pagharap ng krisis sa ekonomiya?
 - A. Ikaw ay magtatrabaho upang madagdagan ang kita ng iyong pamilya.
 - B. Maging masinop sa paggasta ng iyong pera at bilhin lamang ang pangunahing pangangailangan.
 - C. Hindi makikialam sa magiging desisyon ng iyong mga magulang sa usapin sa pera.
 - D. Pag-aaral lamang ang iyong aasikasuhin dahil hindi mo naman responsibilidad ang paghahanapbuhay sa kasalukuyan.
2. Sa pag-aaral ng Ekonomiks, pangunahing batayan nito ang suliranin ng kakapusan. Bakit nararanasan natin ang kakapusan?
 - A. Ito ay dahil sa hindi tamang paggamit ng likas na yaman.
 - B. Ito ay dahil sa masyadong malaki ang populasyon at konti lang ang pinagkukunang-yaman.
 - C. Ito ay dahil sa mapaminsalang kalamidad na nararanasan.
 - D. Ito ay dahil sa walang katapusang pangangailangan at kagustuhan ng mga tao kahit limitado ang pinagkukunang-yaman.
3. Mas pinili ni Fiona na mag-aral ng kanyang leksiyon sa Ekonomiks kaysa sa manood ng K-drama ng mga oras na iyon. Anong salik ng matalinong pagdedesisyon ang tumutukoy sa sitwasyon?
 - A. *Incentives*
 - B. *marginal thinking*
 - C. *opportunity cost*
 - D. *trade-off*
4. Ngayong nasa *Grade 9* na si Mergie ay lalo pa siyang ginanahang mag-aral ng mabuti upang makakuha ng *average grade* na 90 pataas dahil sa pangakong mamahaling *cellphone* ng kanyang mga magulang. Aling salik ng matalinong pagdedesisyon ang inilalarawan sa sitwasyon?
 - A. *Incentives*
 - B. *marginal thinking*
 - C. *opportunity cost*
 - D. *trade-off*
5. Nakaugalian na ni Ardie na pag-isipan muna nang mabuti ang pagdesisyon sa isang bagay kung ito ba may pakinabang sa kanya o wala. Ang ginagawa ni Ardie ay isang halimbawa ng anong konsepto ng matalinong pagdedesisyon?
 - A. *Incentives*
 - B. *marginal thinking*
 - C. *opportunity cost*
 - D. *trade-off*

6. Kahit masama ang pakiramdam ni Ariel ay pinilit pa rin niyang pumasok sa paaralan dahil nanghihinayang siya sa maari niyang matutunan na leksiyon. Ang sitwasyon ay isang halimbawa ng aling konsepto ng matalinong pagdedesisyon?
- A. *Incentives*
 - B. *marginal thinking*
 - C. *opportunity cost*
 - D. *trade-off*
7. Ang suliranin sa kakapusan ay bahagi na ng buhay ng tao. Para maiwasan ang paglala ng suliraning ito, kailangang magdesisyon ang lipunan batay sa apat na pangunahing katanungan pang-ekonomiko. Ang “*tradisyonal na paraan o paggamit ng teknolohiya*” ay sumasagot sa aling katanungang pang-ekonomiko?
- A. Ano-anong produkto o serbisyo ang gagawin?
 - B. Paano gagawin ang naturang produkto at serbisyo?
 - C. Para kanino gagawin ang mga produkto at serbisyo?
 - D. Gaano karami ang gagawing produkto at serbisyo?
8. Bilang isang mag-aaral, bakit mahalagang pag-aralan mo ang ekonomiks?
- A. magagamit mo ang iyong kaalaman sa paghahanap ng trabaho sa hinaharap
 - B. makatutulong ito upang maintindihan mo ang kalakaran sa ekonomiya
 - C. makatutulong ito upang mahubog ang iyong pag-unawa, ugali at gawi na magagamit mo para sa iyong kinabukasan at paghahanap-buhay sa hinaharap
 - D. magagamit mo ito upang matulungan ang iyong pamilya sa pagdedesisyon ng mga bagay-bagay sa araw-araw
9. Bilang bahagi ng lipunan, paano makatutulong ang pag-aaral ng Ekonomiks?
- A. nagagamit ang kaalaman sa pag-unawa ng napapanahong isyu sa politika
 - B. nakatutulong ito upang maintindihan ang mga mahahalagang usaping pang-ekonomiya
 - C. nauunawan mo kung bakit maraming tao ang nagnenegosyo
 - D. naiintindihan mo ang sistema ng paghahanap-buhay, paggasta at pag-iimpok
10. Masaya si Lydia sa kanyang napiling baonan dahil maliban sa ito ay maganda at mura, *eco-friendly* pa. Ang sitwasyon na ito ay isang halimbawa ng anong konsepto ng matalinong pagdedesisyon?
- A. *Incentives*
 - B. *Marginal Thinking*
 - C. *Opportunity Cost*
 - D. *Trade-off*

Aralin

2

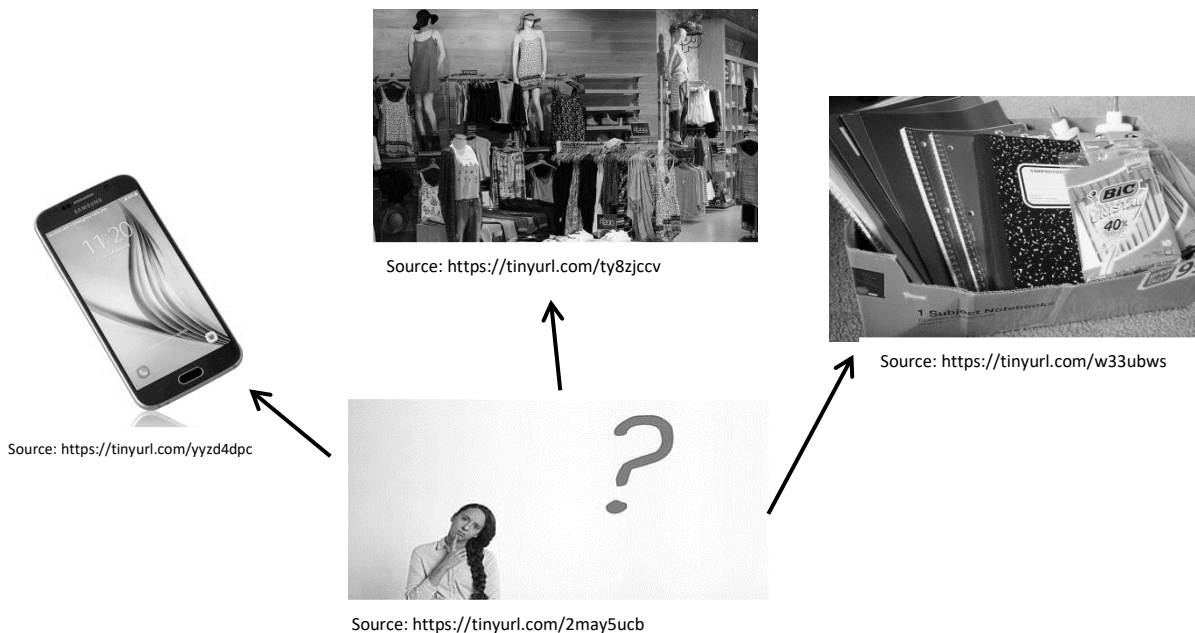
Kahalagahan ng Ekonomiks sa Pang-araw-araw na Pamumuhay

Balikan Natin

Gawain 1: Isip – Isip!

Panuto: Suriin ang larawan. Ibigay ang kahalagahan ng mga bagay na ipinakita sa larawan.

Pamprosesong Tanong

1. Ano ang kahalagahan ng mga bagay na ipinakita sa larawan?
2. Nakaranas ka na ba ng kahalintulad na sitwasyon? Ipaliwanag.
3. Paano ka gumagawa ng desisyon sa isang sitwasyon na kailangan mong pumili?

Tuklasin

Gawain 2: Which is which

Panuto: Suriin ang bawat aytem sa una at ikalawang kolum. Pagpasyahan kung ano ang pipiliin mo sa *Option A* at *B*. Isulat sa ikatlong kolum ang iyong desisyon at sa ikaapat na kolum ang dahilan ng iyong naging pasya. Ilagay sa buong sagutang papel ang iyong sagot.

<i>Option A</i>	<i>Option B</i>	Desisyon	Dahilan
1. Paglalakad papunta sa paaralan	Pagsakay ng <i>jeep o tricycle</i> papunta sa paaralan		
2. Paggawa ng gawaing bahay	Pagpasok sa klase		
3. Pananaliksik sa aklatan	Pamamasyal sa parke		
4. Panonood ng K-drama	Paggawa ng takdang-aralin		

Pamprosesong Tanong

1. Bakit kailangang isaalang-alang ang mga pagpipilian sa paggawa ng desisyon?
2. Ano ang naging batayan mo sa iyong ginawang desisyon? Naging makatuwiran ka ba sa iyong pasya?

Suriin

KAHALAGAHAN NG EKONOMIKS

Sa parteng ito ng modyul, ay iyong lilingin ang mga kaisipan/kaalamang tutulong sa iyo upang higit na maintindihan ang paksang-aralin. Dito tinitiyak na ikaw ay maihahanda upang tiyak ang mga pang-unawa sa mga impormasyong kinakailangan malinang. Sa bahaging ito ay magkakaroon ka ng karagdagang mahahalagang ideya sa Ekonomiks. Inaasahang magagabayan ka ng mga inihandang babasahin at gawain upang masagot mo kung ano ang kahalagahan ng Ekonomiks sa pang-araw-araw na pamumuhay ng bawat pamilya at ng lipunan.

Mahalaga ang pag-aaral ng Ekonomiks sapagkat makatutulong ito sa mabuting pamamahala at pagbuo ng matalinong desisyon. Malaki ang maitutulong nito sa iyo bilang mag-aaral at maging sa mga kasapi ng pamilya at lipunan.

Maaari mo ring magamit ang kaalaman sa Ekonomiks sa pag-unawa sa mga desisyon mula sa mga pamimilian na mayroon ang pamilyang iyong kinabibilangan. Ang mga kaalaman sa konsepto ng *trade-off*, *opportunity cost*, *incentives*, at *marginal*

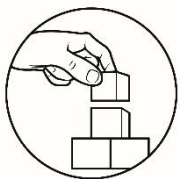
thinking ay makatutulong sa matalinong pagdedesisyon upang maging rasyonal ang bawat isa sa pagbuo ng desisyon. Sa paggawa ng matalinong pagdedesisyon, nagaganap ang pagpili o pagsasakripisyo ng isang bagay kapalit ng ibang bagay. Ito ay tinatawag na *trade off*. Ang *trade-off* ay mahalaga sapagkat sa pamamagitan nito ay maaaring masuri ang mga pagpipilian sa pagbuo ng pinakamainam na pasya. Halimbawa, mag-aaral ka ba o maglalaro?

Sa ginagawang pagsasakripisyo ay may *opportunity cost*. Ang *opportunity cost* ay tumutukoy sa halaga ng bagay o nang *best alternative* na handang ipagpalit sa bawat paggawa ng desisyon. Subalit minsan, kahit nakabuo na ng desisyon ay hindi pa rin maiiwasang magbago ng isip sa bandang huli. Ito ay dahilan sa mga insentibo na iniaalok ng mga lumilikha ng produkto at serbisyo. Ang *incentives* ay tumutukoy sa pakinabang na makukuha o matatanggap mo kung pipiliin mo ang isang bagay.

Ang *marginal thinking* naman ay ang pagsuri ng isang indibidwal sa karagdagang halaga, maging ito man ay gastos o pakinabang na makukuha mula sa gagawing desisyon. Sa mga isyu tungkol sa pag-aaral, pagkita, paglilibang, paggasta, at pagtugon sa pangangailangan at kagustuhan ay maaari mong magamit ang kaalaman sa alokasyon at pamamahala.

Pamprosesong Tanong:

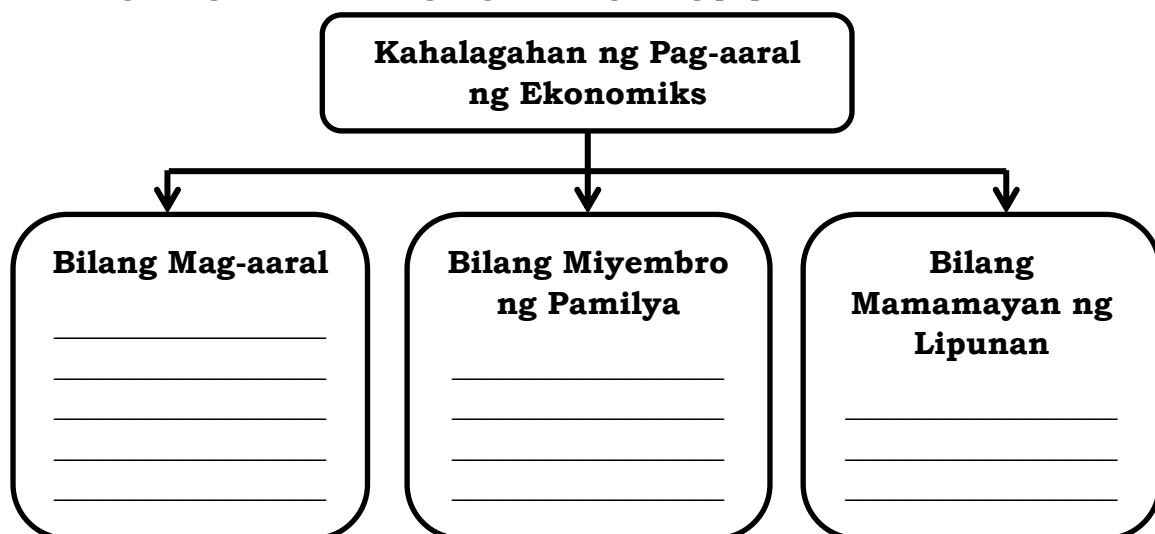
1. Ano-ano ang naidudulot ng Ekonomiks?
2. Bakit dapat matutuhan ng isang mag-aaral ang Ekonomiks at ano ang kaugnayan nito sa paggawa ng desisyon?

Pagyamanin

Gawain 3: Flow Chart

Panuto: Isa-isahin ang kahalagahan ng pag-aaral ng Ekonomiks batay sa gampanin ng isang tao. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

2. Bilang isang mag-aaral, bakit mahalagang pag-aralan mo ang Ekonomiks?
 - A. magagamit mo ang iyong kaalaman sa paghahanap ng trabaho sa hinaharap
 - B. makatutulong ito upang maintindihan mo ang kalakaran sa ekonomiya
 - C. makatutulong ito upang mahubog ang iyong pag-unawa, ugali at gawi na magagamit mo para sa iyong kinabukasan at paghahanap-buhay sa hinaharap
 - D. magagamit mo ito upang matulungan ang iyong pamilya sa pagdedesisyon ng mga bagay-bagay sa araw-araw
3. Bilang bahagi ng lipunan, paano makatutulong ang pag-aaral ng Ekonomiks?
 - A. nagagamit ang kaalaman sa pag-unawa ng napapanahong isyu sa politika
 - B. nakatutulong ito upang maintindihan ang mga mahahalagang usaping pang-ekonomiya
 - C. nauunawan mo kung bakit maraming tao ang nagnenegosyo
 - D. naiintindihan mo ang sistema ng paghahanap-buhay, paggasta at pag-iimpok
4. Masaya si Lydia sa kanyang napiling baonan dahil maliban sa ito ay maganda at mura, *eco-friendly* pa. Ang sitwasyon na ito ay isang halimbawa ng anong konsepto ng matalinong pagdedesisyon?

A. <i>Incentives</i>	B. <i>marginal thinking</i>
C. <i>opportunity cost</i>	D. <i>trade-off</i>
5. Maraming tao ang naapektuhan ang kanilang kabuhayan dahil sa krisis dulot ng pandemya sa *COVID-19*. Bilang mag-aaral, paano mo matutulungan ang iyong pamilya sa pagharap ng krisis sa ekonomiya?
 - A. Ikaw ay magtatrabaho upang madagdagan ang kita ng iyong pamilya.
 - B. Maging masinop sa paggasta ng iyong pera at bilhin lamang ang pangunahing pangangailangan.
 - C. Hindi makikialam sa magiging desisyon ng iyong mga magulang sa usapin sa pera.
 - D. Pag-aaral lamang ang iyong aasikasuhin dahil hindi mo naman responsibilidad ang paghahanapbuhay sa kasalukuyan.
6. Sa pag-aaral ng Ekonomiks, pangunahing batayan nito ang suliranin ng kakapusan. Bakit nararanasan natin ang kakapusan?
 - A. hindi tamang paggamit ng likas na yaman
 - B. masyadong malaki ang populasyon at konti lang ang pinagkukunang-yaman
 - C. mapaminsalang kalamidad na nararanasan
 - D. walang katapusang pangangailangan at kagustuhan ng mga tao kahit limitado ang pinagkukunang-yaman
8. Ang suliranin sa kakapusan ay bahagi na ng buhay ng tao. Para maiwasan ang paglala ng suliraning ito, kailangang magdesisyon ang lipunan batay sa apat na pangunahing katanungan pang-ekonomiko. Ang "*tradisyonal na paraan o paggamit ng teknolohiya*" ay sumasagot sa aling katanungang pang-ekonomiko?
 - A. Ano-anong produkto o serbisyo ang gagawin?
 - B. Paano gagawin ang naturang produkto at serbisyo?
 - C. Para kanino gagawin ang mga produkto at serbisyo?
 - D. Gaano karami ang gagawing produkto at serbisyo?

Susi Sa Pagwawasto

Paunang Pagtataya

1. B
2. D
3. D
4. A
5. B
6. C
7. B
8. C
9. B
10. B

Baliknan Natin:

1. Iba-iba ang
sagot
2. Iba-iba ang
sagot
3. Iba-iba ang
sagot

Tuklasin:

1. Iba-iba ang
Gawain 2
sagot
2. Iba-iba ang
sagot
3. Iba-iba ang
sagot
4. Iba – iba ang
sagot

Pagyaamanin:

1. Bilang Mag-
aara! – Iba-iba
ang sagot
2. Bilang
miyembro ng
pamilya – Iba-iba
ang sagot
3. Bilang
mamamayan ng
lipunan – Iba-iba
ang sagot

Isagawa:

Gawain 4

Iba-iba ang sagot

Panghuling
Pagtataya

1. A
2. C
3. B
4. B
5. B
6. D
7. D
8. B
9. B
10. C

Karagdagang
Gawain:

Gawain 5

Iba-iba ang sagot

Mga Sanggunian

- “[Boutique].” Image. 2020.
<https://c1.wallpaperflare.com/preview/381/822/336/boutique-shopping-clothing-exhibition-dresses.jpg>.
- Busing, Martiniano, Balitao, Bernard, De Guzman, Apollo., Lumibao, Juanito, Mateo, Alex, and Mondejar, Irene. *Ekonomiks: Araling panlipunan modyul para sa mag-aaral*, 1st ed. Philippines: Vibal Group, Inc., 2015.
- Case, Karl, Fair, Ray, and Oster, Sharon. *Principles of economics*, 10th ed. Boston, MA: Prentice Hall, 2012.
- Jeanvdmeulen. “[Cellular phone].” Image. 2020.
<https://pixabay.com/fi/photos/black-liiketoiminta-solu-4766998/>.
- Jimmie. “[School supplies].” Image. 2011.
<https://www.flickr.com/photos/jimmiehomeschoolmom/5988282787>.
- Mankiw, Nicholas. *Principles of economics*, 3rd ed. New York, USA: The Dryden Press, 1997.
- Tumisu. “[Woman with a question mark].” Image. 2018.
<https://pixabay.com/fi/photos/kysymys-ep%C3%A4selviss%C3%A4-ongelma-mark-3385451/>.
- Viloria, Evelina, Rillo, Julia, and Lim, Alice. *Ekonomiks: Batayang aklat para sa ikaapat na taon*. Quezon City: SD Publication, 2000.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph